

ZAVRŠNICA RUČNE OBRADE BAKRA

Ovo bi, kako smatram, bilo dovoljno rečeno o načinu obrade bakra rukom, kako se to nekada izvodilo, dok još nije tehnika toliko uznapredovala, zamijenila ljudske ruke i potisnula obrtništvo.

Kako se vidi u svim tekstovima, nastojalo se što vjernije prikazati snalažljivost i umijeće izvođenja nekih radnih operacija na primitivan, ali vrlo efikasan način. Poznavaoči današnjih tehničkih dostignuća ne mogu niti zamisliti koliko su stari vrijedni majstori, svojim umijećima dopunjavali današnji tehnički napredak strojne obrade.

U svojim tekstovima nastojao sam čitaoca upoznati s najosnovnijim podacima o bakru, o njegovom izvorištu, oplemenjivanju, do finalnih dostignuća, preradi iz rudače, do plasmana metala na tržište.

Autor je u svojem životu, od djetinjstva i rane mladosti negdje od 1926. godine, živeći u takovom okruženju, imao prilike mnogo vidjeti i naučiti.

Do izlaska ove knjige, mnogo je vremena proteklo, dogodile su se mnoge promjene u napretku tehnike. Budno prikupljajući vrijedne podatke, s mnogo volje i truda, nastala je ova knjiga. S prikazanom dokumentacijom i crtežima, nadajmo

se, zainteresirati će se buduće generacije te će se upoznati s postankom i napretkom obrade bakra, tim plemenitim metalom, koji, osim za osnovne nužne potrebe, može koristiti i za umjetničku obradu.

Prikazane su sve moguće faze korištenja, od osnovnih saznanja i snalaženja u ručnoj obradi, te praćenje tehničkih dostignuća, nastojao sam pokazati najnoviju modernu strojnu obradu.

Počinjemo opet osnovom industrijske proizvodnje, rakijskih kotlova po fazama, raznih drugih kotlova i kotlića, te i svih drugih mogućih proizvoda iz bakra.

Prikazani su originalni snimci proizvoda, crteži, kao i snimke potrebnih strojeva od osnovnih do najmodernijih, koji omogućavaju brzu i savršenu proizvodnju.

Prikazane su i snimke gotovih proizvoda da se vidi što je sve moguće i korisno iz bakra proizvoditi. U suvremenom životu sve je više u upotrebi bakar, ne samo u prehrambenoj i kemijskoj industriji, već i u umjetničke svrhe.

Ovom knjigom želja mi je potaknuti obradu bakra u turističke i graditeljske svrhe.

SUMMARY

BASIC CHARACTERISTICS AND PROCESSING OF COPPER

The author of the text as a famous Osijek tradesman, who learned the copper processing from his father. Unfortunately, realising the doesn't have a successor in this business and that this trade is going to disappear soon, Mr. Šebešćen has written a detailed text on copper processing. The work consists of three units:

1. Old trades; 2. Sudden development of technology; 3. Development of trade into art. The headline of the third part shows that the author gave himself up to making the objects of artistic trade, leaving a rich work from different vessels to patinated reliefs.

As he still hasn't published his work, the Museum of Slavonia has published the first part in this issue of "Osijek collection of papers", considering it a debt to the deserving fellow-citizen, but also a way of rescuing the old trades from decaying and from oblivion.

Besides general characteristics of copper and its pro-

duction, the author also writes about copper production in the area of Central Europe and Croatia. In details, with numerous illustrations, he describes the process of cleaning, patinating and timing of copper. He states various tools and machines, i.e. chemicals, and basic materials. The basic tools are described with illustrations, as well as the basic procedures of soldering and welding.

In copper processing he describes the ways of processing, i.e. modelling.

In the second part he describes in detail the making of certain kinds of standard products, like stills, kettles for fish-stew, kettles for ice-cream and cooking, and copper pots for wine production.

As a specific testament, the author concludes that his wish with this book is to animate the copper processing into tourist and construction purposes.